Özet Bülten

Tarih : 26.07.2018
Sayı : 2018/59

Değerli Müşterimiz;

Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7143 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No:1) 26.05.2018 tarih ve 30432 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Kanunun 6/1 maddesi hükmü ile gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, işletmelerinde mevcut olduğu halde **kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları** yasal kayıtlarına intikal ettirmek suretiyle, kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirebileceklerdir.

Bu durumu özetle bilgilerinize sunuyoruz.

1- Kapsam

7143 sayılı Kanunun 6/1 inci maddesi ile gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine, işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan **emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları** yasal kayıtlarına intikal ettirmek suretiyle, kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirme imkanı getirilmiştir.

Kayıtlarda bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilmesine imkân veren düzenleme, bütün gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır.

2- Beyan

Uygulama kapsamında olan mükellefler, işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar beyanname **(Ek:18)** ve ekinde verecekleri envanter **(Ek:19)** listesi ile katma değer vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine bildireceklerdir.

Bu kıymetler, bildirim tarihindeki rayiç bedelle değerlenmek suretiyle envanter listesinde gösterilecektir.

Rayiç bedel, o kıymetin değerleme günü itibarıyla normal alım satım bedelidir. Dolayısıyla bu bedel, mükellefin kendisi tarafından bizzat tespit edilebileceği gibi bağlı olduğu meslek kuruluşuna da tespit ettirilebilecektir. Bildirilen kıymetler yasal kayıt süresi içerisinde kayıtlara intikal ettirilecektir.

Kanun hükmüne göre bildirilecek emtia;

Merkez: 1456 Sokak No:10/1, Punta İş Merkezi Kat:13, 35220 Alsancak-İZMİR
Ticaret Sicil No: 73765 - Tel.: (232) 421 26 00 - Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr - www.dengeymm.com.tr

- Alım satım işletmelerinde satışa hazır malları,
- İmalatçı işletmelerde ise hammadde, malzeme, yarı mamul ve mamul malları

ifade etmektedir.

Beyan edilecek olan kayıt ve tescile tabi kıymetler, kayıt ve tescil için kullanılan bilgiler (numara, harf, işaret, marka vb.) belirtilmek suretiyle envanter listesinde beyan edilecektir.

Kayıt ve tescile ilişkin gerekli bilgileri içermeyen kıymetlerin, beyandan önce ilgili kamu idarelerine başvurularak kayıt ve tescil ettirilmesi ve alınan kayıt ve tescil bilgileri ile beyan edilmesi gerekmektedir. Söz konusu kıymetlerin satışına ilişkin olarak düzenlenecek belgelerde kayıt ve tescil bilgilerine de yer verilecektir.

3- Bildirilen Malların Satış Bedeli ve Amortisman Uygulaması

7143 sayılı Kanun hükmüne göre kayıt dışı mal bildiren mükellefler, bu malları satmaları hâlinde, defterlere kaydedilecek satış bedeli kayıtlı değerinden düşük olamayacaktır. Gerçek satış bedelinin kayda alınan bedelden düşük olması hâlinde, kazancın tespitinde kayıtlı bedel dikkate alınacaktır.

Bildirime dahil edilen amortismana tabi iktisadi kıymetler için amortisman ayrılmayacaktır.

4- Vergisel Yükümlülükler

a) 7143 sayılı Kanunun 6/1-c ncı maddesi uyarınca kendilerince veya ilgili meslek kuruluşlarınca belirlenecek rayiç bedel üzerinden beyan edilerek kayıtlara intikal ettirilecek;

- Teslimleri genel orana (%18) tabi makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın rayiç bedeli üzerinden %10 oranı,

- Teslimleri indirimli orana (%1, %8) tabi makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın rayiç bedeli üzerinden ise tabi oldukları oranın yarısı,

esas alınmak suretiyle KDV hesaplanacaktır.

KDV stok beyanına ilişkin beyanname**(Ek:18)** ile kağıt ortamında veya elektronik ortamda sorumlu sıfatıyla beyan edilecektir. Beyanname, en geç **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dahil) kadar verilecek ve tahakkuk edecek vergi de aynı süre içinde ödenecektir.

Örnek 1- Mükellef (A) kayıtlarında yer almayan emtia dolayısıyla beyanname ve eki envanter listesini 10.07.2018 tarihinde vermiştir. Mükellef (A), söz konusu beyannameye göre tahakkuk eden vergiyi en geç Kanunun 6 ncı maddesinden yararlanma süresinin son günü olan 31.08.2018 tarihine kadar ödeyebilecektir.

Merkez: 1456 Sokak No:10/1, Punta İş Merkezi Kat:13, 35220 Alsancak-İZMİR
Ticaret Sicil No: 73765 - Tel.: (232) 421 26 00 - Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr - www.dengeymm.com.tr

b) 7143 sayılı Kanunun 6/1-d ıncı maddesine göre beyan edilecek özel tüketim vergisi (ÖTV) tutarları, beyan edilecek KDV matrahını oluşturan rayiç bedelin tespitinde dikkate alınmış olacağından, bu şekilde beyan edilen ÖTV'nin KDV matrahına ayrıca dahil edilmesi söz konusu değildir.

c) Teslimleri KDV'den müstesna olan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarla ilgili olarak bu uygulamadan yararlanılması mümkün değildir.

ç) Beyan edilen emtiaya ait hesaplanarak ödenen KDV, 1 No.lu KDV beyannamesinde genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecektir.

Ancak, kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen KDV'nin indirimi mümkün olmayıp, bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

d) KDV Kanunun 9/2 maddesinde; fiili ya da kaydî envanter sırasında belgesiz mal bulundurulduğunun tespiti hâlinde, bu alışlar nedeniyle, ziyaa uğratılan KDV'nin, belgesiz mal bulunduran mükelleften aranacağı, bu uygulamaya göre yapılan tarhiyata da vergi ziyaı cezası uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

7143 sayılı Kanunun 6/1-c ncı maddesine göre, kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için yukarıda (a) bölümünde belirtilen şekilde sorumlu sıfatıyla KDV beyan eden ve ödeyen mükellefler bakımından KDV Kanunun söz konusu hükmü uygulanmayacaktır.

Buna göre, söz konusu hüküm kapsamında beyanda bulunan mükelleflere, KDV Kanunun (9/2) maddesi hükmü uyarınca belgesiz mal bulundurduğu gerekçesiyle malın emsal bedeli üzerinden cezalı olarak re'sen tarhiyat yapılmayacaktır.

5- Beyan Edilerek Ödenen KDV'nin İade Konusu Yapılıp Yapılamayacağı

KDV Kanunun 29/2 ve 32 nci maddeleri uyarınca, söz konusu maddelerde belirtilen işlemler nedeniyle yüklenilen vergiler, indirim yoluyla telafi edilememeleri hâlinde iade konusu yapılabilmektedir.

Bu çerçevede; 7143 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinden faydalanarak, kayıtlarda yer almayan emtia dolayısıyla hesapladıkları KDV'yi beyan edip ödeyen ve bu vergiyi indirim hesaplarına intikal ettiren mükellefler tarafından, beyana konu emtianın KDV Kanun uygulamasında iade hakkı tanınan işlemlerde kullanılması durumunda, beyan edilerek ödenen ve indirim hesaplarına alınan söz konusu verginin yüklenilen verginin hesabında dikkate alınması ve dolayısıyla iade konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Öte yandan, makine, teçhizat ve demirbaşlar nedeniyle bahse konu uygulama kapsamında beyan edilerek sorumlu sıfatıyla ödenen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün olmadığından, bu verginin iadesi de söz konusu olmayacaktır.

Merkez: 1456 Sokak No:10/1, Punta İş Merkezi Kat:13, 35220 Alsancak-İZMİR
Ticaret Sicil No: 73765 - Tel.: (232) 421 26 00 - Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr - www.dengeymm.com.tr

6- ÖTV Kapsamındaki Mallar İçin ÖTV'nin Beyanı ve Ödenmesi

7143 sayılı Kanunun 6/1-d maddesiyle, ÖTV'nin konusuna giren malları bu madde kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan ÖTV'yi 6/1-c maddesinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde,

Bu mallar bakımından 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4/3 üncü maddesi hükmünün uygulanmaması öngörülmüştür. Bu şekilde beyan edilerek ödenen ÖTV için vergi cezası kesilmeyecektir.

Uygulama kapsamında olan mükellefler; işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan mallardan 4760 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listelerde yer alanlar için,

Beyan tarihindeki miktarları ve emsal bedelleri ile uygulanmakta olan vergi oranı, maktu ve asgari maktu vergi tutarlarını dikkate alarak,

Beyannameyi(Ek:20) kağıt ortamında veya elektronik ortamda düzenleyecek ve **31 Ağustos 2018** tarihine (bu tarih dâhil) kadar ÖTV (ÖTV mükellefiyeti bulunmayan ithalatçılar KDV) yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine verecektir.

Hesaplanan ÖTV'yi de bu süre içinde ödeyecektir. 4760 sayılı Kanun ekindeki her bir liste [(II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi araçların her biri] için ayrı beyanname verilecektir.

7- Beyan Edilen Kıymetlerin Kayıtlara İntikali

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, aktiflerine intikal ettirdikleri emtia için ayrı; makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere pasifte karşılık hesabı açacaktır.

Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde, sermayenin unsuru sayılacak ve vergilendirilmeyecektir.

Öte yandan, makine, teçhizat ve demirbaşlar ayrıca envantere kaydedilecek ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman olarak kabul edilecektir.

Örnek 2- (A) Limited Şirketi, stoklarında bulunan ancak kayıtlarında yer almayan (Y) emtiasına ilişkin envanter listesini hazırlamış ve 12.08.2018 tarihi itibarıyla beyan etmiştir. Genel oranda katma değer vergisine tabi olan bu emtianın, kendisi tarafından belirlenen rayiç bedeli 40.000 TL'dir. Şirketin bu bildirimine ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde olacaktır.

Merkez: 1456 Sokak No:10/1, Punta İş Merkezi Kat:13, 35220 Alsancak-İZMİR
Ticaret Sicil No: 73765 - Tel.: (232) 421 26 00 - Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr - www.dengeymm.com.tr

_____12/8/2018 _____

153 TİCARİ MALLAR 40.000 TL
191 İNDİRİLECEK KDV 4.000 TL
525 KAYDA ALINAN EMTİA 40.000 TL
ÖZEL KARŞILIK HESABI
(7143 sayılı Kanunun 6/1 md.)
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 4.000 TL
(Sorumlu sıfatı ile ödenecek KDV)

_____ / _____

Bu emtianın satılması hâlinde kayıtlara intikal ettirilecek satış bedeli 40.000 TL'nin altında olamayacaktır.

Örnek 3- (B) A.Ş., kayıtlarında yer almayan makine ve cihazlarını kayda almak istemektedir. Genel oranda katma değer vergisine tabi olan bu kıymetlerin mükellefçe belirlenen rayiç bedeli 60.000 TL olup, envantere alınmasına ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

_____ / _____

253 TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR 60.000 TL
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD.VE ZAR. 6.000 TL
526 DEMİRBAŞ MAKİNE VE TEÇHİZAT 60.000 TL
ÖZEL KARŞILIK HESABI
(7143 sayılı Kanunun 6/1 md.)
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 6.000 TL
(Sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV)

_____ / _____

Mükellef, söz konusu makine ve cihazlarını 31.12.2018 tarihine kadar satarsa, bu satıştan önce; satmadığı takdirde ise 31.12.2018 tarihinde aşağıdaki muhasebe kaydını yapacaktır.

_____ / _____

526 DEMİRBAŞ MAKİNE VE TEÇHİZAT 60.000 TL
ÖZEL KARŞILIK HESABI
(7143 sayılı Kanunun 6/1 md.)
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR 60.000 TL

_____ / _____

Mükellefin, örneğimizdeki makine ve cihazlarını peşin olarak 70.000 TL'ye satması hâlinde bu satışa ilişkin yukarıdaki kayıtla birlikte yapılacak muhasebe kaydı aşağıdaki gibi olacaktır.

_____ / _____

100 KASA HESABI 82.600 TL
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR 60.000 TL
253 TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR 60.000 TL
391 HESAPLANAN KDV 12.600 TL
679 DİĞER OLAĞANDIŞI
GELİR VE KARLAR 70.000 TL

Merkez: 1456 Sokak No:10/1, Punta İş Merkezi Kat:13, 35220 Alsancak-İZMİR
Ticaret Sicil No: 73765 - Tel.: (232) 421 26 00 - Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr - www.dengeymm.com.tr

_____ / _____

8- Beyan Edilen Kıymetlerin Ba Formu Karşısındaki Durumu

7143 sayılı Kanunun 6/1 inci maddesi kapsamında beyan edilen kıymetler rayiç bedelleriyle, Ba formu vermek zorunda olan mükellefler tarafından söz konusu form ile bildirilmek zorundadır.

Söz konusu bildirim işlemi, Ba formunun "Soyadı/Adı Unvanı" bölümüne "Muhtelif Satıcılar (7143 sayılı Kanun Madde 6/1)", "Vergi Kimlik Numarası" bölümüne (3333 333 333) yazılmak suretiyle yapılacaktır.

Saygılarımızla

Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)

Merkez: 1456 Sokak No:10/1, Punta İş Merkezi Kat:13, 35220 Alsancak-İZMİR
Ticaret Sicil No: 73765 - Tel.: (232) 421 26 00 - Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr - www.dengeymm.com.tr